

สรุปผลการบริหารประชุมปฏิบัติการให้ความรู้เพื่อสร้าง
หลักสูตรฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(ครู กศน.)

วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

ณ ห้องประชุม B๕๒๐๔ อาคารเฉลิมพระเกียรติ
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

หลักการและเหตุผล

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นหน่วยงานทางการศึกษา มีพันธกิจในการจัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่มีคุณภาพเพื่อยกระดับการศึกษา พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมกับทุกช่วงวัย ส่งเสริมและพัฒนาการนำ เทคโนโลยีทางการศึกษาและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรม การวัดและประเมินผล ในทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน สิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญของการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพมาตรฐาน คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นภารกิจหลักที่สำคัญของสถานศึกษาที่จะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในทุกช่วงวัยให้มีพัฒนาการทุกด้าน บุคคลที่มีหน้าที่ดังกล่าวคือ ครูผู้สอนเพราะครูผู้สอนเป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพของผู้เรียน ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรได้รับการพัฒนาเป็นครุมืออาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถในการจัดเรียนรู้ และมีความรู้ทางวิชาการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกและสังคม ตลอดจนได้รับการส่งเสริมให้มีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๔ ระบุว่า “การศึกษานอกระบบ” หมายความว่า กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัด และระยะเวลาเรียน หรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้น และมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) หมวด ๓ ระบบการศึกษา ระบุว่าการศึกษานอกระบบเป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม มาตรา ๒๔ (๕) กำหนดให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้และใช้เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งของครู และนักเรียน เช่นเดียวกับข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครูกำหนดให้ครูต้องมีความรู้เรื่องการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน รู้จักใช้กระบวนการวิจัยแก้ปัญหาในชั้นเรียน และมีความสามารถในการวิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน และสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้กำหนดมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ๐๒๐๖.๔/ว๒๐ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ กำหนดให้ครู

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะประจำวิชา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะที่สำคัญตามที่หลักสูตร และมีการพัฒนาตนเองและวิชาชีพตามแผนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง และนำความรู้ ความสามารถ ทักษะที่ได้จากการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพมาพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

จากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครปฐม โครงการพัฒนาความร่วมมือในการยกระดับคุณภาพการศึกษา : นครปฐมโมเดล ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า มีความต้องการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถในการวิจัยการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ซึ่งครูจะได้วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนของผู้เรียนบางคน บางกลุ่ม หรือทั้งหมด และนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและพฤติกรรมของผู้เรียน ด้วยกระบวนการวางแผน ปฏิบัติตามแผน สังเกตผลที่เกิดขึ้น และการสะท้อนความคิดอย่างเป็นระบบ

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการพัฒนาความร่วมมือในการยกระดับคุณภาพการศึกษา : นครปฐมโมเดล ได้ตระหนักและเป็นความสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครปฐม และเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาในเบื้องต้นตามบทบาทหน้าที่ของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา จึงได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ครู กศน.) ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเขียนโครงร่างการวิจัยในชั้นเรียน

ผู้เข้าร่วมประชุม

จากการประชุมปฏิบัติการครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น จำนวน ๘ คน ประกอบด้วย

๑. นายสมมาตร คงชื่นสิน	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสามพราน
๒. นางอรวรรณ มหายศนันท์	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
๓. นางสาวอมรรัตน์ ธนธนานนท์	ครู อาสาสมัคร
๔. นางณัฐธิดา ฤทธาภัย	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
๕. นางสาววรรณุช สาเกษล	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
๖. นายเจริญ ภูวิจิตร	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
๗. นายพงษ์ศักดิ์ เห็นตระกูลดี	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
๘. นางสาวขวัญเรือน จอมโคกสูง	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

วิทยากร

นายยืนยง ราชวงษ์

ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการประชุม

วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม B๕๒๐๔ อาคารเฉลิมพระเกียรติ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

งบประมาณ

โครงการพัฒนาความร่วมมือในการยกระดับคุณภาพการศึกษา : นครปฐมโมเดล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ผลการดำเนินการประชุม

ผลการดำเนินการประชุมปฏิบัติการให้ความรู้เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครู การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ครู กศน.) สรุปได้ดังนี้

๑. วิทยากร นายยืนยง ราชวงษ์ ให้ความรู้และความจำเป็นที่ต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครู การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ครู กศน.) แก่ผู้เข้าประชุมปฏิบัติการ สร้างหลักสูตรฯ

๒. นางณัฐธิดา ฤทธากัย นำเสนอโครงร่างหลักสูตรฯ ต่อที่ประชุม

๓. ที่ประชุมให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะโครงร่างหลักสูตรโดยดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ โครงร่างของหลักสูตร โดยหลักการและเหตุผล เพิ่มเติมกำหนดมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐาน วิทยฐานะ ตามที่สำนักงาน ก.ค.ศ. กำหนด

๓.๒ โครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครู การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ครู กศน.) เป็นหลักสูตรที่เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการเขียน โครงร่างการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย ๒ หน่วยการเรียนรู้ จำนวน ๑๕ ชั่วโมง ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน (๙ ชั่วโมง)

- การวิเคราะห์สภาพ ประเด็นปัญหา สาเหตุของปัญหา
- การออกแบบและสร้างสื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนา
- เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
- สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล
- การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเขียนโครงร่างการวิจัยในชั้นเรียน (๖ ชั่วโมง)

- โครงร่างการวิจัยในชั้นเรียน

๓.๓ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีจำนวนทั้งสิ้น ๔๕ คน ดำเนินการพัฒนาระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ ณ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

๓.๔ กลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการพัฒนาคือ ครูการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
(ครู กศน.)

๓.๕ วิธีการฝึกอบรม

มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนี้

๑. บรรยาย
๒. แลกเปลี่ยนเรียนรู้
๓. ฝึกปฏิบัติ
๔. นำเสนอชิ้นงาน

๓.๖ สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการฝึกอบรม

๑. PowerPoint
๒. อินเทอร์เน็ต
๓. ใบงาน
๔. ใบความรู้

๓.๗ การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม แบ่งการประเมินออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ระยะเวลาเข้ารับการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องมีระยะเวลาเข้ารับการฝึกอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

ส่วนที่ ๒ ผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรม โดยประเมินจากการทดสอบ ประเมินชิ้นงาน การนำเสนอ พฤติกรรมการปฏิบัติ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องมีคะแนนผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๓.๘ ผลลัพธ์การพัฒนา

๑. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน
๒. ผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น

ภาพกิจกรรม
การประชุมปฏิบัติการให้ความรู้เพื่อสร้างหลักสูตร
“ฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
(ครู กศน.)”

นายยี่นยง ราชวงศ์
วิทยากร

นายสมมาตร คงชื่นสิน
ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสามพราน

ผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการสร้างหลักสูตร
จาก กศน.อำเภอสามพราน

ผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการสร้างหลักสูตร
จากสถาบันพัฒนาครูฯ